

MUSIC NORWAY

Tirsdag 11 januar 2022

Til: Kulturdepartementet

Fra: Music Norway

Vedr: Høringsinnspill til forskrift om midlertidig kompensasjonsordning for avlyste, stengte eller nedskalerte kulturarrangementer i perioden 1. november 2021 til 28. februar 2022 som følge av covid-19-utbruddet.

Konsserter og turneer internasjonalt som ikke har latt seg gjennomføre pga nedstenginger og avlysninger, har gitt artister, musikere, opphavere, crew og management mfl store inntektstap. Estimert fra Rambøll sine 2019 tall, vet vi at bortfallet i inntekter fra 2020 er om lag 124 millioner kroner. I hele kultureksport-feltet, etterlyses det treffsikre ordninger som gir forutsigbarhet og som gjør det mulig å planlegge for fremtiden.

Music Norway vil derfor i sitt innspill fokusere på at forskriften ikke har vist forståelse for de utfordringene dette medfører, eller evne til å utarbeide løsninger som kan kompensere for tap av inntekter fra internasjonal musikkvirksomhet.

Resultatet er mindre investeringer i norske innspillinger, i turneer, i studioleie, i promotering, markedsføring mm, dvs til alle ledd som er sysselsatt og mottar honorar som er generert av at artistene har internasjonale oppdrag. Bortfall av inntekter vil også bidra til manglende evne til å øke publikumspotensialet i andre markeder. For å få finansiert en internasjonal lansering, vil disse artistene og eksportørene nå være avhengig av å selge ut sine rettigheter til internasjonale oppkjøpere, og dermed selger vi norske rettigheter og fremtidige inntekter akkurat nå på billigsalg.

Music Norway er derfor bekymret for ringvirkningene og langtidseffekten pandemien har for eksportfeltet. Nå er det høyere kostnader og mindre reserver enn normalt, og med et vedvarende inntektstap vil internasjonal virksomhet snart ikke la seg gjennomføre.

Music Norway anbefaler at det utarbeides retningslinjer og en søkbar ordning for å særlig nå disse aktørene. Alle som søker tilskudd for å satse internasjonalt, må levere på en rekke kriterier som dokumenterte partnere, bekreftet oppdrag og beviselig etterspørsel. Midlene vil dermed bli re-investert i internasjonal aktivitet for å sikre fremtidig tilstedeværelse og flere inntektskilder.

Vi har levert et innspill med 3 konkrete tiltak for å kompensere for tap av internasjonale inntekter, se under for spesifiseringer:

- 1. Underskuddsgaranti for utenlandsturneer.**
- 2. Reisetilskuddsordningen til konsserter i utlandet styrkes.**
- 3. Kickstart-ordningen hos Music Norway fortsetter og styrkes.**

I forbindelse med ny forskrift og nye ordninger, ønsker Music Norway:

- 1) en tilbakemelding på disse 3 forslagene.
- 2) en bedre forklaring på hvorfor det ikke kan lages en kompensasjonsordning for tap av inntekter internasjonalt.
- 3) et svar på hvordan de 100 millionene til musikk- og scenekunstinstitusjoner og museer som ikke fanges av andre støtteordninger for første kvartal 2022 skal disponeres.

Følgende 3 konkrete tiltak for å kompensere for tap av internasjonale inntekter kan utredes kjapt og effektiviseres umiddelbart:

1. *Det innføres en underskuddsgaranti for utenlandsturneer: internasjonale konserter og turneer som ville gått med overskudd ved gjennomføring kompenseres hvis eventuelle restriksjoner fører til avlysninger eller nedskaleringer.*

Estimert fra Rambøll sine 2019 tall, vet vi at bortfallet i inntekter fra 2020 er om lag 124 millioner kroner. Basert på antall søknader i Music Norway reisetilskuddsordning for internasjonale turneer, vil vi anta at bortfallet er likt i 2021, med en svak oppgang.

Konserter og turneer internasjonalt som ikke har latt seg gjennomføre pga nedstenginger og avlysninger, har ikke gitt inntekter til artist, musikere, crew eller management.

Det mye som tyder på at de statlige kriseordningene på kulturfeltet, særlig kompensasjons- og stimuleringsordningen, har vært til stor hjelp for mange virksomheter. Men de statlige krisetiltakene har samlet sett betydd mindre for den eksportrettede delen av musikkbransjen. Dette gjelder både kompensasjons- og stimuleringsordningen og de generelle næringsrettede tiltakene. Henholdsvis 47 og 46 prosent har oppgitt disse som viktige eller svært viktige.

Basert på årsregnskap og estimerte inntekter av internasjonal virksomhet, bør denne gruppen musikkexportører kunne søke kompensasjon for inntekter for årene 2020 og 2021.

De to gruppene som er hardest rammet av internasjonal nedstenging, er de som søker flest ganger; utøvende artister og management.

Music Norway anbefaler at det utarbeides retningslinjer og en søkbar ordning for å nå særlig nå disse aktørene. Midlene skal i hovedsak re-investeres i internasjonal aktivitet for å sikre fremtidig tilstedeværelse internasjonalt.

2. *Reisetilskuddsordningen til konserter i utlandet styrkes slik at tilskudd til internasjonale prosjekter kan beholdes selv hvis eventuelle restriksjoner fører til avlysninger eller nedskaleringer.*

Det etterlyses treffsikre ordninger som gir forutsigbarhet og som gjør det mulig å planlegge for aktivitet i fremtiden.

Alle som søker tilskudd for å satse internasjonalt, må levere på en rekke kriterier som dokumenterte partnere, bekreftet oppdrag og beviselig etterspørsel.

I 2020 la Music Norway om sine søknadsordninger, og en foreløpig evaluering av at de treffer på behov, men mangler midler:

- Pga økende søknadsmengde og økt kostnadsnivå, avkortning av søknadsbeløp over tid har gjort det mer krevende for søkere å realisere omsøkte prosjekt.
- Det har samtidig tilkommet nye utgifter, som AV-materiale, samt bekoste egen promotering. Denne risikoen har tidligere blitt fordelt mellom artist, management, arrangør og evt internasjonal samarbeidspartner.
- Bortfall av inntekter vil bidra til manglende evne til å tilføre prosjektet egenkapital.

Mange opplever at høyere kostnader og mindre reserver enn normalt, representerer en utfordring. Flere av aktørene vi har intervjuet i vår rapport, påpeker at det er blitt mye dyrere å sende musikere på turne høsten 2021, enn det var i årene før pandemien. Både prisene på flybilletter og hotellrom har gått betydelig opp. Samtidig har aktørene tært på reservene under pandemien, og har derfor mindre kapital i bakhånd som kan investeres i nye aktiviteter. Det er rimelig å anta at kombinasjonen av disse to utfordringene kan gi en langsommere og mer forsiktig tilbakevending til et normalt aktivitetsnivå enn ønskelig.

Hele 72 prosent opplever også at ett og ett halvt år med pandemi har satt relasjonene til publikum på prøve, og at det er utfordrende å bygge disse opp igjen. I et sterkt konkurransepreget internasjonalt musikkmarked, er det ikke gitt at publikum vender tilbake selv om artistene gjenopptar sin turnevirksomhet.

Music Norway anbefaler derfor å styrke de eksisterende tilskuddsordningene og tilføre friske midler for 2022. Videre vil vi anbefale at midlene omdisponeres innenfor tilskuddsordningene basert på (nye) behov og krav.

3. Kickstart-ordningen hos Music Norway fortsetter og styrkes, for å sikre at annen planlagt internasjonal aktivitet kan gjennomføres selv om eventuelle restriksjoner fører til avlysninger eller nedskaleringer.

Music Norway tilførte ordningen 2 millioner fra ikke-realiserte prosjekter internasjonalt som følge av nedstenging. Kulturdepartementet tilførte ordningen 5 million for å stimulere til aktivitet som sikrer at eksportørene viser konkurransekraft internasjonalt, ivaretar og styrker sin posisjon i det globale markedet. Formålet var å igangsette, gjennomføre og videreutvikle internasjonal aktivitet med målsetting å nå et internasjonalt publikum sikre fremtidige inntekter fra flere markeder.

Det ble omsøkt mer en 24 millioner, og alle 7 millioner er tildelt. Dette bekrefter kapitalbehov til å realisere internasjonale prosjekt og at det er mindre egenkapital blant selskapene.

Midlene skulle treffe musikk eksportører som ikke kunne være til stede eller hentet inntekter internasjonalt under pandemien. Midlene skulle treffe de som taper mye inntekter internasjonalt og som ikke har muligheter til å søke andre kompensasjonsordninger.

Man kunne søke om:

- Tilskudd til aktiviteter som ikke var søkbare i andre ordninger.
- Tilskudd til aktivitet som stimulerer til eksportrettet virksomhet

En foreløpig evaluering før rapportene er gjennomgått viser at ordningen traff målgruppen og svarte på nye behov. En fullstendig evaluering oversendes KUD innen februar 2022.

Det ble behandlet 151 søknader fra en lang rekke aktører innen alle hovedsjangrene (pop, jazz, klassisk, tradisjon). Hele 57 av søknadene som kom inn omhandlet reisekostnader og 48 søknader omhandlet markedsføring. I enkelte tilfeller var søknadene en kombinasjon av reise- og markedsføring. Flere av søkerne hadde allerede fått tilskudd til prosjektet i våre ordinære ordninger, men ikke nok til å gjennomføre som planlagt.

Øvrige behov har vært innspilling av musikk, produksjonskostnader av ulik art, honorarkostnader, musikkvideo og kostnader som fremstår som rene driftskostnader. Noe av dette er tilgjengelig via andre tilskuddsordninger som bl.a. ligger hos Kulturrådet, mens midler til drift og personal er ikke-eksisterende og bekrefter en hardt utsatt og sårbar bransje.

Vi registrerer også at de fleste søknadene var innen populærmusikkfeltet (98), men også kunstmusikk (37) og jazz (22) var godt representert. Det kom inn 11 søknader innen tradisjonsmusikk. Noen av søknadene var en kombinasjon av flere sjangre.

Erfaringsgrunnlaget forteller oss at:

- Behovet for tilskudd og reiser er større enn det som tildeles i Music Norways ordinære ordninger. Det søkes derfor om toppfinansiering for å kunne gjennomføre prosjekter. Et naturlig spørsmål er da om det tildeles for lite per prosjekt i ordningene for reisetilskudd og markedsføringstilskudd.
- Behovet for driftsmidler er tilsynelatende stort. Tilskudd/offentlig forvaltning kan ikke bidra til dette, men vi bør se på andre, alternative måter å hjelpe aktørene med å finne kapital på.
- Bransjen har behov for enkelte tilskudd som per i dag ligger utenfor Music Norways ordninger. Det er behov for å avsette midler til lignende ad-hoc ordninger i fremtiden.

Vi ser at 58 prosent forteller at reduksjon av aktiviteter har vært en viktig eller svært viktig overlevelsesstrategi. Tilsvarende forteller 56 prosent at reduksjon av lønnskostnader har vært viktig eller svært viktig. Den siste strategien er faktisk også den som flest selskap oppgir som svært viktig, hele 35 prosent. Vi har tidligere sett at selskapene i svært liten grad har sagt opp medarbeidere under pandemien. Lønnskostnadene må derfor ha blitt kuttet på andre måter, for eksempel gjennom permitteringer, redusert arbeidstid, lønnskutt eller redusert bruk av midlertidig ansatte prosjektmedarbeidere.

Vi noterer at hele 83 prosent av selskapene forteller at behovet for reorientering i et gjenåpnet internasjonalt musikkmarked oppleves som en viss eller en stor utfordring. - Tap, og behov for gjenoppbygging, av nettverk og samarbeidsrelasjoner, nevnes av 61 prosent. Selskapene erfarer at det internasjonale markedet har endret seg mye, og at gjenåpning derfor ikke bare handler om å vende tilbake til en pre-korona-normalitet.

Music Norway vil derfor anbefale at Kickstart ordningen fortsetter ut 2022. Retningslinjer og kriterier utarbeides asap, med målsetting om å nå de som taper mye inntekter internasjonalt og der øvrige kompensasjonsordninger ikke dekker dette tapet.

KILDER:

Musikk i Tall, Rambøll 2021

Music Norway statistikk støtteordninger, 2020/2021

Ideas2Evidens Kunnskapsoppsummering, for Music Norway januar 2022